

Instelling tijdelijk gebied met beperkingen Marnewaard, Deelen en Wolfheze, tevens ontheffing minimum VFR-vlieghoogte voor oefening *Falcon Leap*

23 juli 2024

Nummer: MLA/138/2024

Kenmerk: 2024022706

De Minister van Defensie,

Handelende in overeenstemming met de Minister van Infrastructuur en Waterstaat;

Gelezen het verzoek van de commandant 11 Luchtmobiele Brigade van zaterdag 16 maart 2024;

Gelet op de artikelen 2, tweede lid, 9 en 19, derde lid, van het Besluit luchtverkeer 2014;

Besluit:

Artikel 1

1. Ten behoeve van het gecontroleerd uitwerpen van vracht uit een vliegend luchtvaartuig (*Cargo Drop System*) en valschermsprongen voor de oefening *Falcon Leap* wordt ter bescherming van burger- en militair luchtverkeer de tijdelijke gebieden (TGB's) Marnewaard, Deelen en Wolfheze ingesteld, begrensd door de volgende coördinaten en hoogten:

TGB Marnewaard

van 53°17'21.20"N 006°20'24.61"E vanaf dit punt in een cirkelboog met een straal van zes-en-een-halve (6,5) nautische mijlen met als middelpunt het coördinaat 53°23'00.00"N 006°15'04.00"E met de wijzers van de klok naar 53°18'23.76"N 006°22'42.56"E en terug naar 53°17'21.20"N 006°20'24.61"E van grondniveau tot 3000ft AMSL (zie figuur 1);

TGB Deelen

een cirkelvormig gebied met een straal van zes-en-een-halve (6,5) nautische mijlen met als middelpunt coördinaat 52°03'45.00"N 005°52'33.00"E, van grondniveau tot 3000ft AMSL, uitgezonderd de EH-R9 Harskamp, EH-R61 Arnhemse Heide en zweefvliegsectoren Terlet-1 en Terlet-2 (zie figuur 2);

TGB Wolfheze

een cirkelvormig gebied met een straal van twee (2) nautische mijlen met als middelpunt coördinaat 52°00'40.00"N 005°48'07.00"E, van grondniveau tot FL090 (zie figuur 3).

2. Het TGB Marnewaard en het TGB Deelen worden ingesteld op de hieronder genoemde dagen en tijdstippen:

Week 37:

maandag 9 september 2024 van 13:00 uur tot 16:00 uur en van 20:00 uur tot 22:30uur lokale tijd;
dinsdag 10 september 2024 van 11:30 uur tot 13:30 uur en van 17:00 uur tot 20:30 uur lokale tijd;
woensdag 11 september 2024 van 14.30 uur tot 16.30 uur en van 17:00 uur tot 20:30 uur lokale tijd;
donderdag 12 september 2024 van 14.30 uur tot 16.30 uur en van 17:00 uur tot 20:30 uur lokale tijd;
vrijdag 13 september 2024 van 12:00 uur tot 15:30 uur en van 17:00 uur tot 20:30 uur lokale tijd.

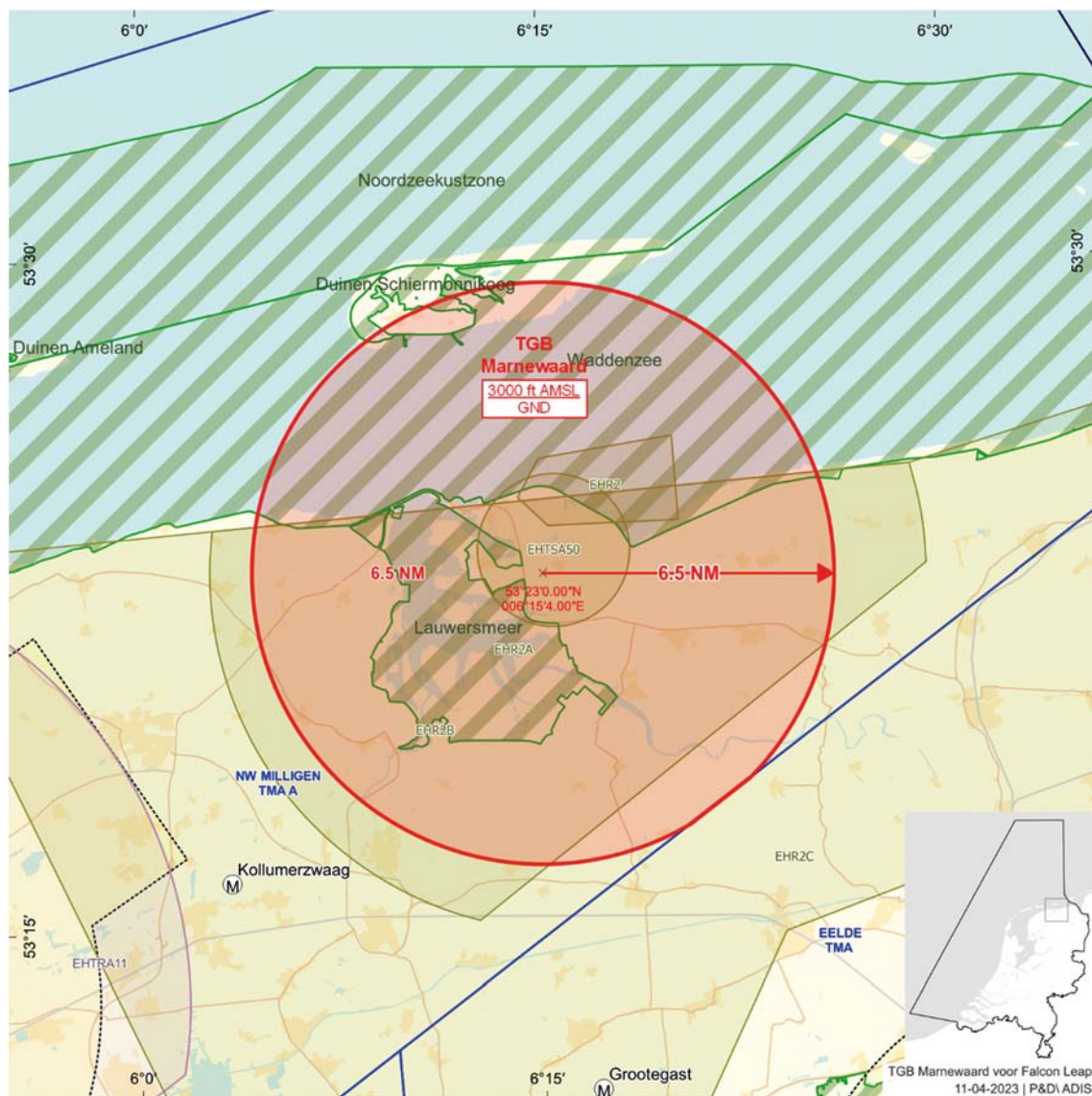
Week 38:

maandag 16 september 2024 van 12:00 uur tot 15:30 uur en van 17:00 uur tot 20:30 uur lokale tijd;
dinsdag 17 september 2024 van 12:00 uur tot 15:30 uur en van 17:00 uur tot 20:30 uur lokale tijd;
woensdag 18 september 2024 van 12:00 uur tot 15:30 uur en van 17:00 uur tot 20:30 uur lokale tijd.

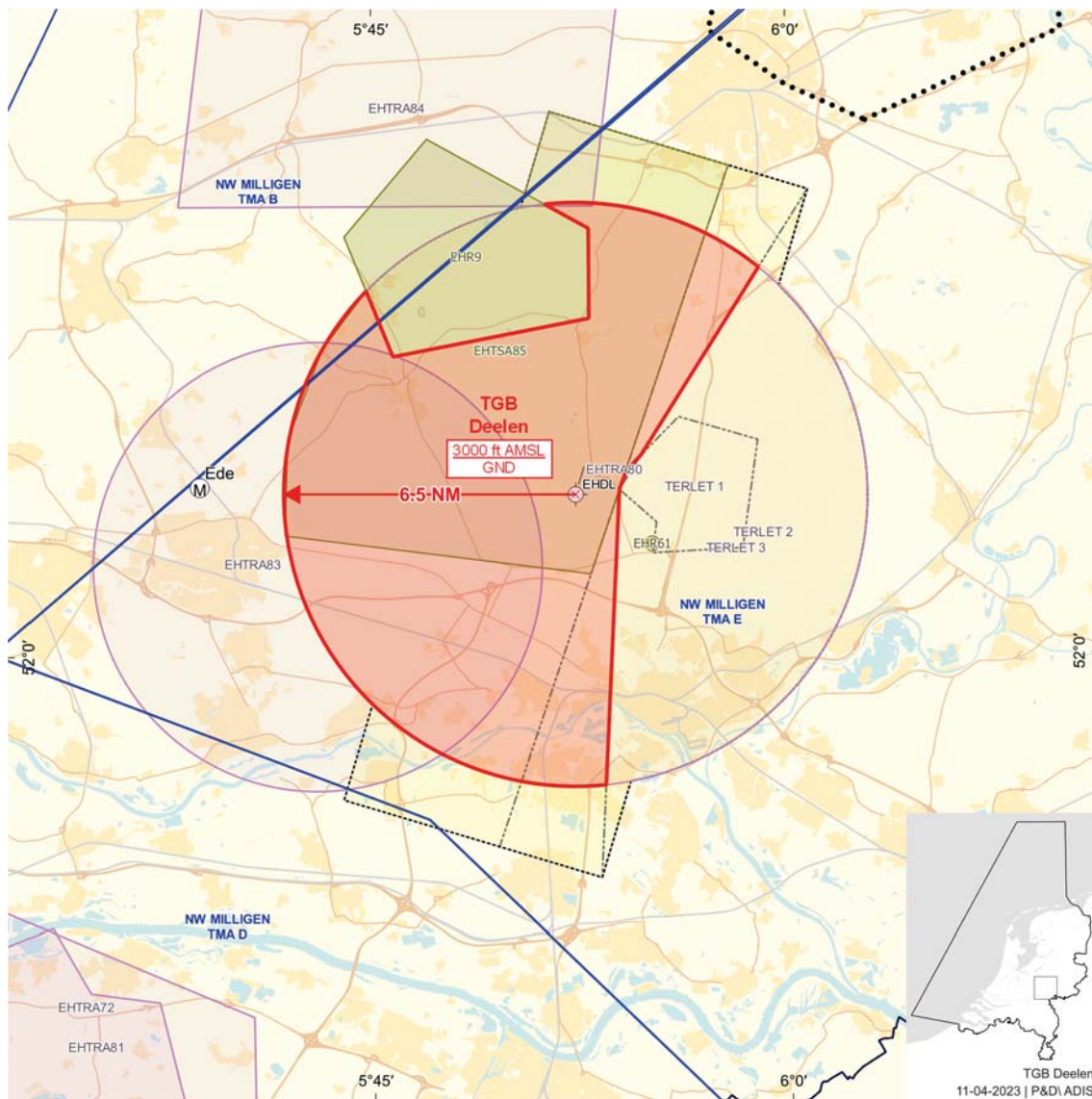
3. Het TGB Wolfheze wordt ingesteld op de hieronder genoemde dagen en tijdstippen:

Week 38:

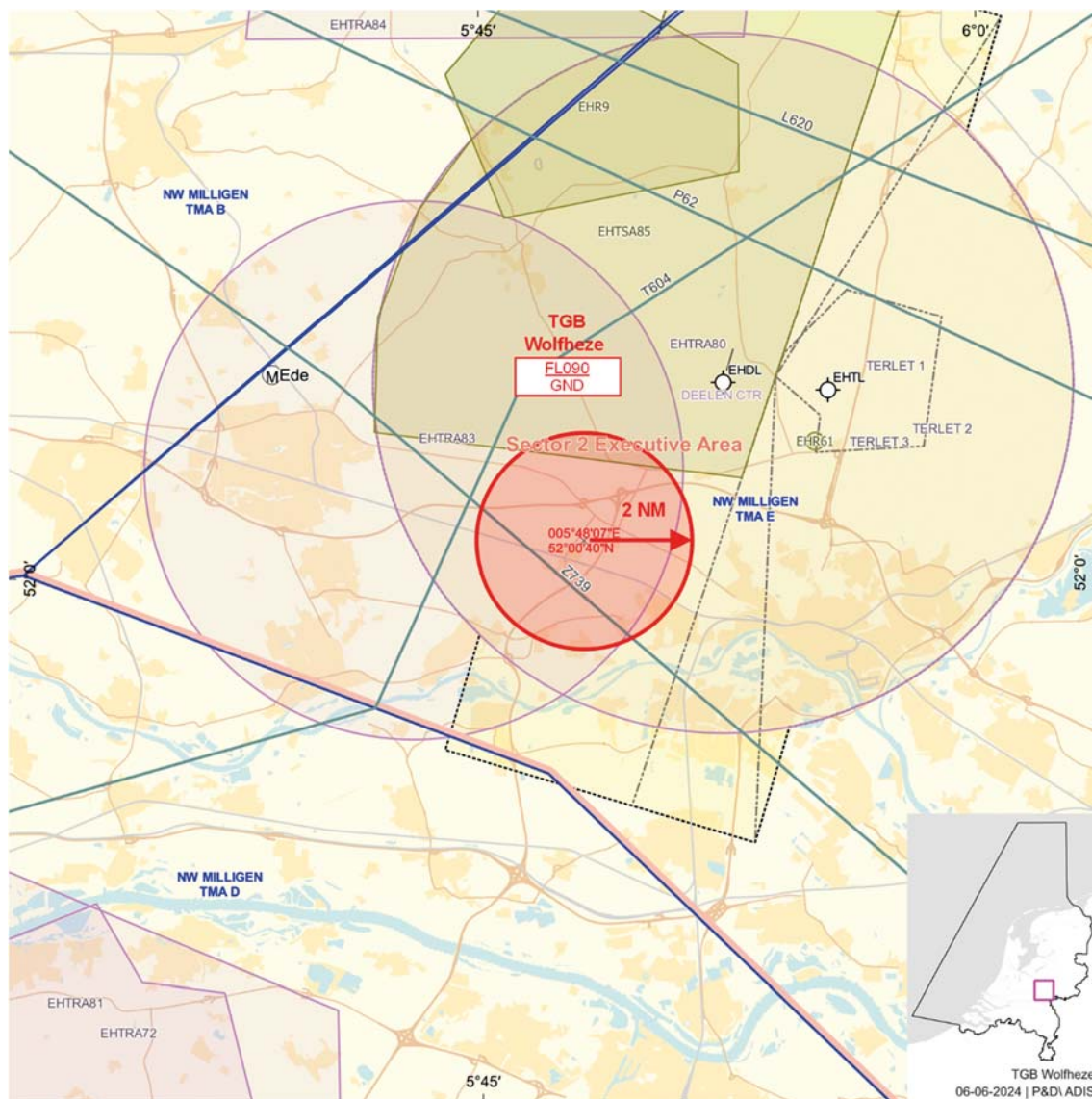
woensdag 18 september 2024 van 10:00 uur tot 14:00 uur lokale tijd.

FIGUUR 1: TGB Marnewaard

FIGUUR 2: TGB Deelen

FIGUUR 3: TGB Wolfheze

Artikel 2

Voor het gebruik van de TGB's gelden de volgende voorwaarden:

- het uitvoeren van andere dan de bij de oefening betrokken vluchten in de TGB's is niet toegestaan, met uitzondering van door tussenkomst van MilATCC Schiphol gecoördineerde HEMS- en SAR-vluchten en vluchten van de Landelijke eenheid, Dienst Infrastructuur, afdeling Luchtvaart en overige vluchten door luchtvaartuigen die vooraf toestemming hebben verkregen van MilATCC Schiphol;
- de aan de oefening deelnemende gezagvoerder(s) en gezagvoerders van vluchten als genoemd in onderdeel a, dienen voorafgaand aan het binnenvliegen van de TGB's radiocontact te hebben met MilATCC Schiphol en dienen te voldoen aan de door deze gestelde voorwaarden;
- tijdens het vliegen binnen de genoemde TGB's dienen de deelnemende gezagvoerders gebruik te maken van een SSR-transponder met mode S of modes 3A en C. Deze verplichting geldt niet voor de *Remotely Pilot Aircraft System* (RPAS) die vliegen onder het regime van HDBV-14;
- de minimale vlieghoogte boven het Lauwersmeer, het Hornhuizer Wad en de Waddenzee bedraagt 1500ft AMSL;
- in geval van IFR vluchten (vluchten welke vliegen conform instrumentvliegvoorschriften) binnen het TGB Marnewaard dient een afstand van minimaal tweeënhalve (2,5) nautische mijlen van de grens van *Terminal control Area* (TMA) Nieuw Milligen A en met de TMA Eelde te worden gehandhaafd;
- de daadwerkelijke activering en de-activering van de TGB's zal vooraf gemeld worden aan de supervisor MilATCC Schiphol;

- g. het TGB Deelen is uitsluitend geactiveerd als MLT Deelen gesloten is;
- h. het gebruik van het TGB Deelen en Wolfheze wordt vooraf gecoördineerd met het OCC van het Defensie Helikoptercommando;
- i. alleen binnen het TGB Marnewaard is het toegestaan om vluchten uit te voeren met het RPAS.

Artikel 3

1. Binnen het TGB Marnewaard bedraagt de toegestane minimum VFR-vlieghoogte 300ft AGL voor transportvliegtuigen of incidenteel zoveel lager als in verband met het doel van de vlucht noodzakelijk is.
2. Binnen het TGB Marnewaard gelden voorts de volgende voorwaarden:
 - a. laagvliegen is alleen toegestaan voor de luchtvaartuigen die deelnemen aan de oefening;
 - b. met betrekking tot het vliegzicht en de wolkenbasis gelden de eisen voor VFR-vluchten;
 - c. tijdens de vlucht worden gebieden met aaneengesloten bebouwing, industrie- en havengebieden daaronder begrepen, dan wel mensenverzamelingen zoveel mogelijk vermeden;
 - d. het overvliegen van bebouwing, met name ziekenhuizen en sanatoria, wordt zoveel mogelijk vermeden;
 - e. de ontheffing van de minimum VFR-vlieghoogte geldt alleen voor die delen van de vlucht die voor het doel van de vlucht noodzakelijk zijn en waarvoor in de vluchtopdracht, uit naam van de *Accountable Manager* van het *Air Mobility Command*, expliciete toestemming of opdracht is verleend;
 - f. aanvliegroutes en -hoogten, alsmede oefenlocaties worden zodanig gekozen dat geluidhinder zoveel mogelijk wordt voorkomen;
 - g. Natura 2000-gebieden dienen te worden vermeden;
 - h. onverminderd het gestelde in lid 1 en lid 2 onder g, bedraagt de minimale vlieghoogte boven het Lauwersmeer, het Hornhuizerwad en de Waddenzee 1500ft AMSL;
 - i. het uitvoeren van de vluchten met het RPAS boven aaneengesloten bebouwing en mensenverzamelingen is verboden;
 - j. tijdens de uitvoering van de vluchten met het RPAS worden de in de HDBV-14 opgenomen beperkingen en richtlijnen in acht genomen;
 - k. voor aanvang van de vluchten met het RPAS stelt de *remote pilot* zich op de hoogte met betrekking tot plaatsen die geschikt zijn voor het uitvoeren van een noodlanding;
 - l. de vliegroute en vlieghoogte worden zodanig gekozen dat in geval van een noodlanding het risico voor derden zoveel mogelijk wordt beperkt;
 - m. voor aan de oefening deelnemende RPAS geldt binnen het TGB Marnewaard dat deze in tijd of lateraal gesegregeerd worden van vluchten met 'bemande luchtvaartuigen'.

Artikel 4

Deze beschikking treedt in werking met ingang van maandag 9 september 2024 en vervalt met ingang van donderdag 19 september 2024.

Deze beschikking zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst en zal tevens bekend worden gemaakt door middel van een NOTAM.

De Minister van Defensie,
voor deze,
De Directeur Militaire Luchtvaart Autoriteit,
A.A.W.K. Appels,
Commodore

Tegen dit besluit kan, ten aanzien van de tijd en locatie waarop het TGB wordt ingesteld, op grond van de Algemene wet bestuursrecht binnen 6 weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt, een bezwaarschrift worden ingediend. Dit bezwaarschrift kan digitaal of schriftelijk worden ingediend. Het digitale bezwaarschrift dient te worden ingediend via www.defensie.nl/bezwaarJDV. Het schriftelijke bezwaarschrift dient te worden gericht aan de Minister van Defensie, Dienstencentrum Juridische Dienstverlening, ter attentie van de Commissie advisering bezwaarschriften Defensie, MPC 55A, Postbus 90004, 3509 AA Utrecht. Het bezwaarschrift dient te zijn ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener; de dagtekening; een omschrijving van de beschikking waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar. Indien onverwijld spoed dat vereist is, is het mogelijk een voorlopige voorziening te vragen bij de president van de rechtbank die bevoegd is. In dat geval is griffierecht verschuldigd. Voorwaarde is dat een bezwaarschrift is ingediend.

TOELICHTING

Van 9 tot en met 21 september 2024 vindt de multinationale *airborne* oefening *Falcon Leap* plaats. Tijdens deze oefening worden bijzondere luchtverkeersactiviteiten verricht. Ter bescherming van het burger- en militair luchtverkeer is het noodzakelijk om de in de beschikking genoemde gebieden aan te wijzen als tijdelijke gebied met beperkingen (TGB).

In het kader van deze oefening wordt in week 37 en 38 geoefend met het *Cargo Delivery System* en vinden valschermspringactiviteiten plaats. Om de betrokken lading die uit het luchtvaartuig wordt afgeworpen veilig op de beoogde positie te laten neerkomen, is noodzakelijk dat het betrokken luchtvaartuig tijdens het uitvoeren van de vliegprocedures voldoende laag kan vliegen, waarbij de vliegprocedures zo zijn ingericht dat de overschrijding van de minimale vlieghoogte beperkt is. Daarom wordt aan de gezagvoerders en bemanning van de aan deze oefening deelnemende luchtvaartuigen, binnen het kader van deze oefening, binnen de grenzen van het TGB Marnewaard ontheffing verleend van het verbod, genoemd in paragraaf SERA.5005, onderdeel (f), van verordening (EU) nr. 923/2012 om een VFR-vlucht uit te voeren beneden de minimum VFR-vlieghoogte. Artikel 3, tweede lid, sub e, van de beschikking stelt dat het afwijken van de vigerende vlieghoogten binnen de oefening alleen is toegestaan wanneer hiervoor binnen de vluchtopdracht expliciet opdracht of toestemming is gegeven uit naam van de *Accountable Manager* van het *Air Mobility Command*. De ontheffing van de minimum VFR-vlieghoogte geldt alleen voor die delen van de vlucht die voor het doel van de vlucht, in het kader van de uitvoering van de oefening, noodzakelijk zijn. Dit betekent dat niet continu laag wordt gevlogen. Aanvliegroutes en -hoogten, alsmede oefenlocaties worden zodanig gekozen dat geluidhinder zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Voor terreinverkenning kan gebruik worden gemaakt van *Remotely Piloted Aircraft System* (RPAS) middelen. Tijdens de uitvoering van de vluchten met het RPAS worden de in de HDBV-14 opgenomen beperkingen en richtlijnen in acht genomen. Bij de uitvoering van de oefening worden de grenzen van het TGB Marnewaard niet overschreden.

Luchtvaartuigen in gebruik bij de Landelijke Eenheid, Dienst Infrastructuur, afdeling Luchtvaart, luchtvaartuigen ten behoeve van HEMS- en SAR-vluchten en gecoördineerde vluchten door luchtvaartuigen, mogen het TGB binnenvliegen na toestemming van MilATCC Schiphol.